

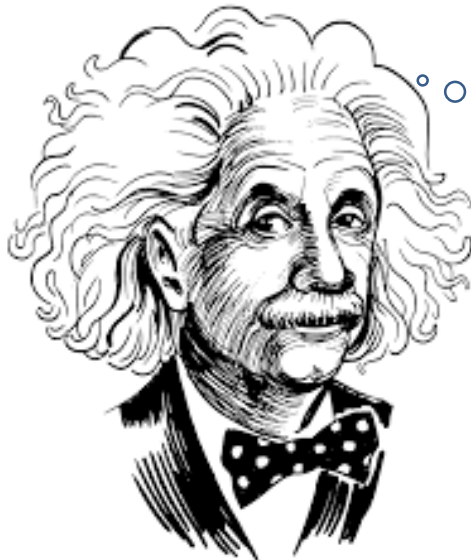
Welkom bij dit E-college over het 'bestuurlijk netwerk crisisbeheersing'

Elk van de 76 dia's is 15 seconden in beeld. De totale tijdsduur is dus 19 minuten.

Het RIMBO-GILDE is een collectief waarbinnen de gilde-leden (kenniswerkers uit het OTO- en adviesveld) individueel of in interactie kennis ontwikkelen en delen over het stelsel van veiligheidsmanagement in het algemeen en Risico- & IncidentManagement in Buitengewone Omstandigheden in het bijzonder. Die kennis delen zij via www.rimbo-gilde.nl.

MODELLEN EN THEORIEËN
MOETEN SIMPEL ZIJN, MAAR
NIET TE SIMPEL.

Een waarschuwing vooraf: dit college is niet eenvoudig. Over het risico van via modellen en theorieën versimpelen van de werkelijkheid zei Einstein al:
"everything should be made as simple as possible, but not one bit simpler".

Deelname aan dit college vereist dan ook theoretische bekendheid, dan wel praktische vertrouwdheid met crisismangement in het algemeen en bestuurlijke netwerkkaarten in het bijzonder: je gaat het pas zien, als je het doorhebt.

CONTEXT: VITALE BELANGEN VAN DE SAMENLEVING					
		INTERNATIONALE RECHTSORDE	NATIONALE RECHTSORDE	OPENBARE VEILIGHEID	ECONOMISCHE VEILIGHEID
FUNCTIE: VEILIGHEIDSKETEN	PREPARATIEFUNCTIES				
	PREVENTIEFUNCTIES				
	RESPONSFUNCTIES				
	NAFASEFUNCTIES				

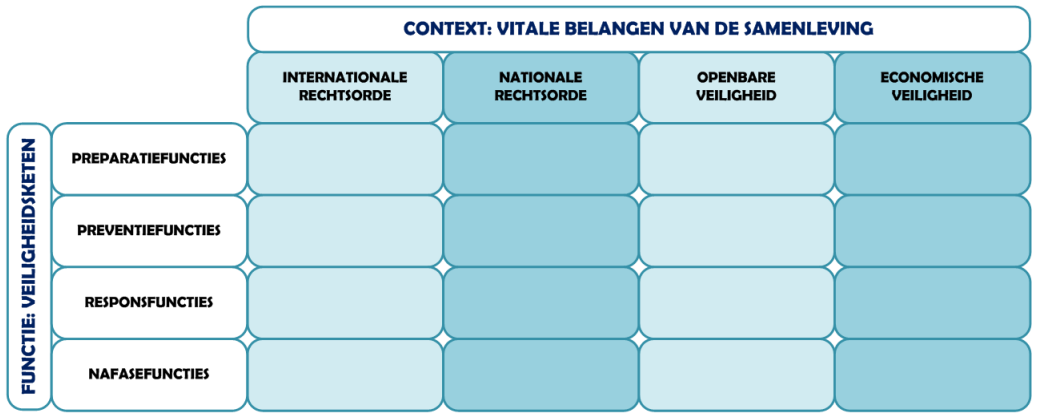
VEILIGHEIDSMATRIX (RIMBO-GILDE, NOVEMBER 2020)

TEKENING: HERMAN VAN HUIJUM

BRONNEN:
- VEILIGHEIDSMATRIX, SYSTEEM VAN CRISISBEHEERSING, BRAINICH, 2004;
- NATIONAL PREPAREDNESS GOALS, HOMELAND SECURITY, 2015.

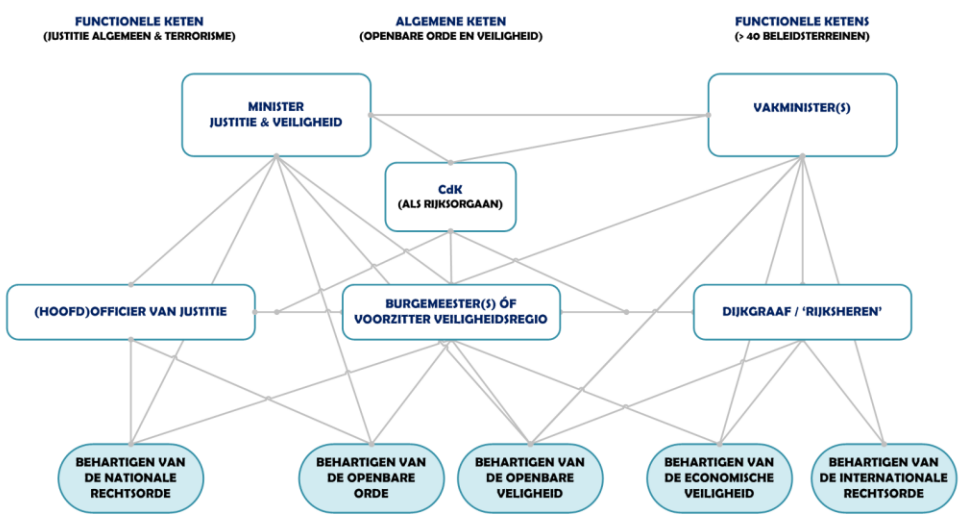
De hier weergegeven veiligheidsmatrix vormt het vertrekpunt van dit college over de bestuurlijke netwerkkaarten crisisbeheersing. Zie het E-college over de context en functie van veiligheidsmanagement op www.rimbo-gilde.nl.

VEILIGHEIDSMATRIX (RIMBO-GILDE, NOVEMBER 2020)
 TEKENING: HERMAN VAN HUIJUM
 BRONNEN:
 - VEILIGHEIDSMATRIX, SYSTEEM VAN CRISISBEHEERSING, BRAINRICH, 2004;
 - NATIONAL PREPAREDNESS GOALS, HOMELAND SECURITY, 2015.

Op basis van deze veiligheidsmatrix kunnen beleidsterreinen en maatschappelijke sectoren worden geïdentificeerd: wie zijn bevoegd en verplicht vorm en inhoud te geven aan een of meer functies van veiligheidsmanagement?

ICHURENDE KETENS (RIMBO-GILDE, 2020)
 TEKENING: HERMAN VAN HUIJUM.
 BRON: BESTUURLIJKE NETWERKKAARTEN (PNV)

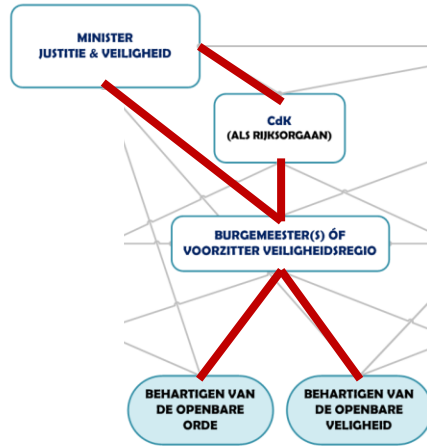
LET OP: IN DEZE STERK VEREENVOUDIGDE WEERGEAVE VAN BESTUURLIJKE KETENS IS OPENBARE ORDE (ELEMENT VAN DE NATIONALE RECHTSORDE) WEERGEGEVEN NAAST DE VIER VITALE BELANGEN VAN DE SAMENLEVING.

Een grove ordening van die beleidsterreinen en maatschappelijke sectoren is die in de algemene keten en functionele ketens.

ALGEMENE KETEN (OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID)

ICHURENDE KETENS (RIMBO-GILDE, 2020)
TEKENING: HERMAN VAN HUIJUM.
BRON: BESTUURLIJKE NETWERKKAARTEN (IPV)

LET OP: IN DEZE STERK VEREENVOUDIGDE WEERGEAVE VAN BESTUURLIJKE KETENS IS OPENBARE ORDE (ELEMENT VAN DE NATIONALE RECHTSORDE) WEERGEGEVEN NAAST DE VIER VITALE BELANGEN VAN DE SAMENLEVING.

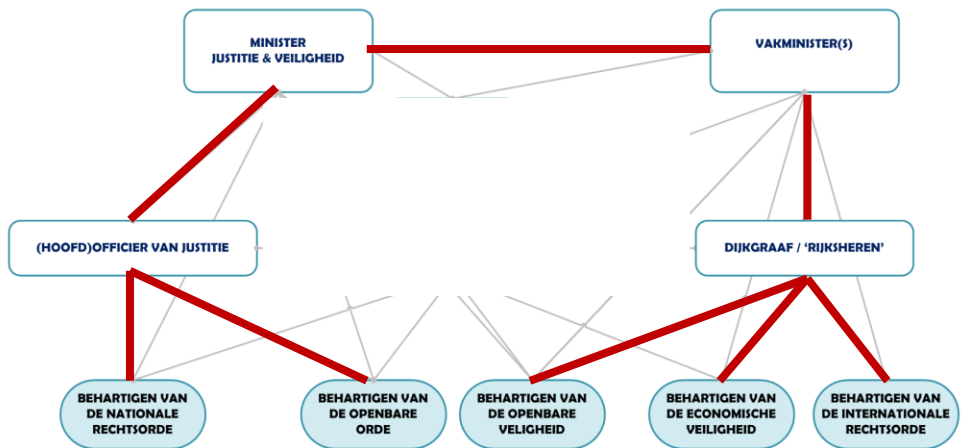

De algemene keten betreft Minister van Justitie & Veiligheid, Commissaris van de Koning, Voorzitter Veiligheidsregio/Burgemeester. Het betreft hier het behartigen van de openbare orde en algemene/generieke openbare veiligheid.

FUNCTIONELE KETEN (JUSTITIE ALGEMEEN & TERRORISME)

FUNCTIONELE KETENS (> 40 BELEIDSTERREINEN)

ICHURENDE KETENS (RIMBO-GILDE, 2020)
TEKENING: HERMAN VAN HUIJUM.
BRON: BESTUURLIJKE NETWERKKAARTEN (IPV)

LET OP: IN DEZE STERK VEREENVOUDIGDE WEERGEAVE VAN BESTUURLIJKE KETENS IS OPENBARE ORDE (ELEMENT VAN DE NATIONALE RECHTSORDE) WEERGEGEVEN NAAST DE VIER VITALE BELANGEN VAN DE SAMENLEVING.

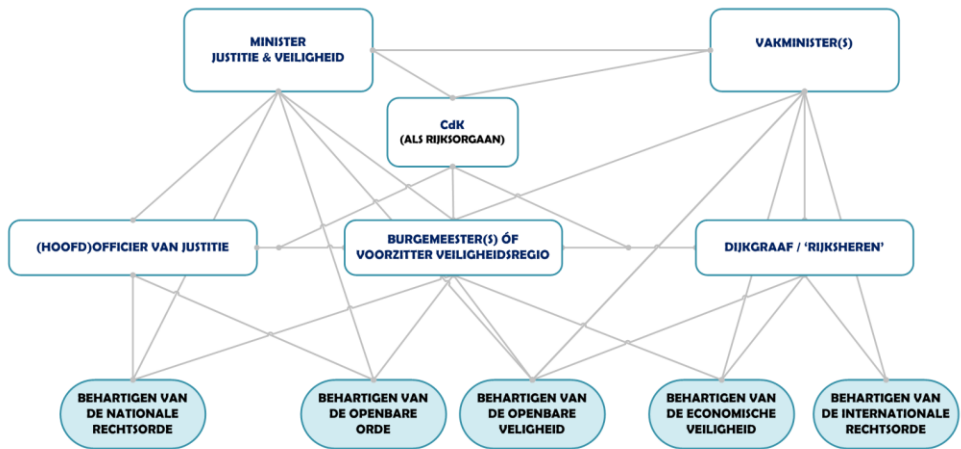
De functionele ketens omvatten meer dan 40 beleidsterreinen waaronder de functionele c.q. sectorale behartiging van de openbare orde en openbare veiligheid.

FUNCTIONELE KETEN
(JUSTITIE ALGEMEEN & TERRORISME)

ALGEMENE KETEN
(OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID)

FUNCTIONELE KETENS
(> 40 BELEIDSTERREINEN)

ICHURENDE KETENS (RIMBO-GILDE, 2020)
TEKENING: HERMAN VAN HUIJUM.
BRON: BESTUURLIJKE NETWERKKAARTEN (IPV)

LET OP: IN DEZE STERK VEREENVOUDIGDE WEERGEAVE VAN BESTUURLIJKE KETENS IS OPENBARE ORDE (ELEMENT VAN DE NATIONALE RECHTSORDE) WEERGEGEVEN NAAST DE VIER VITALE BELANGEN VAN DE SAMENLEVING.

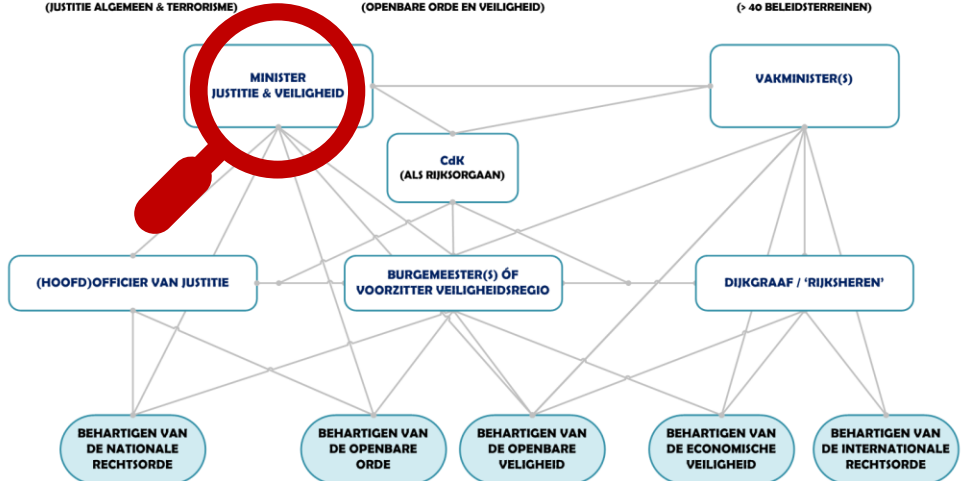
Een kenmerkend verschil tussen de algemene en functionele ketens is, dat binnen de algemene keten meestal sprake is van decentraal gezag en binnen de functionele ketens over het algemeen van centraal gezag.

FUNCTIONELE KETEN
(JUSTITIE ALGEMEEN & TERRORISME)

ALGEMENE KETEN
(OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID)

FUNCTIONELE KETENS
(> 40 BELEIDSTERREINEN)

ICHURENDE KETENS (RIMBO-GILDE, 2020)
TEKENING: HERMAN VAN HUIJUM.
BRON: BESTUURLIJKE NETWERKKAARTEN (IPV)

LET OP: IN DEZE STERK VEREENVOUDIGDE WEERGEAVE VAN BESTUURLIJKE KETENS IS OPENBARE ORDE (ELEMENT VAN DE NATIONALE RECHTSORDE) WEERGEGEVEN NAAST DE VIER VITALE BELANGEN VAN DE SAMENLEVING.

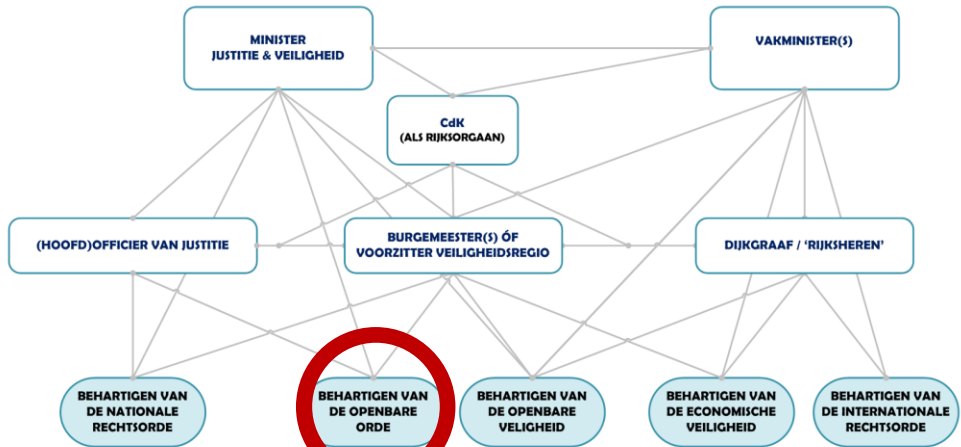
De minister van JenV vormt het hoogste gezag binnen zowel de algemene keten als twee functionele ketens: "justitie algemeen" en "terrorisme". Daarom zijn die twee functionele ketens apart weergegeven van de andere ketens/vakministers.

FUNCTIONELE KETEN
(JUSTITIE ALGEMEEN & TERRORISME)

ALGEMENE KETEN
(OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID)

FUNCTIONELE KETENS
(> 40 BELEIDSTERREINEN)

ICHURENDE KETENS (RIMBO-GILDE, 2020)
TEKENING: HERMAN VAN HIJUM.
BRON: BESTUURLIJKE NETWERKKAARTEN (IPV)

IN DEZE STERK VEREENVOUDIGDE WEERGAVE VAN BESTUURLIJKE KETENS IS OPENBARE ORDE (ELEMENT VAN DE NATIONALE RECHTSORDE) WEERGEGEVEN NAAST DE VIER VITALE BELANGEN VAN DE SAMENLEVING.

Ook is in afwijking van de veiligheidsmatrix het element openbare orde uit de nationale rechtsorde apart weergegeven in deze zeer sterk vereenvoudigde weergave van de relatie tussen de algemene en de functionele ketens.

Openbare orde?

Openbare orde is het geheel van rechtsregels dat ziet op de orde en rust op voor het publiek toegankelijke en openbare plaatsen overeenkomstig haar bestemming naar tijd en plaats en in veiligheid voor persoon en goed.

Verstoring van de openbare orde?

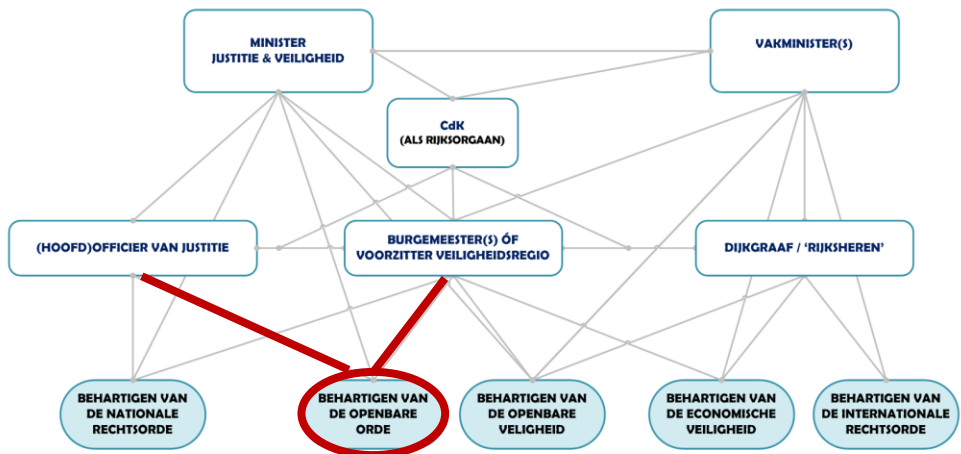
Een verstoring van de openbare orde is dan: de **ONRECHTMATIGE** gedraging op voor het publiek toegankelijke en openbare plaatsen en die gevaarzettend of hinderlijk is voor persoon of goed.

FUNCTIONELE KETEN
(JUSTITIE ALGEMEEN & TERRORISME)

ALGEMENE KETEN
(OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID)

FUNCTIONELE KETENS
(> 40 BELEIDSTERREINEN)

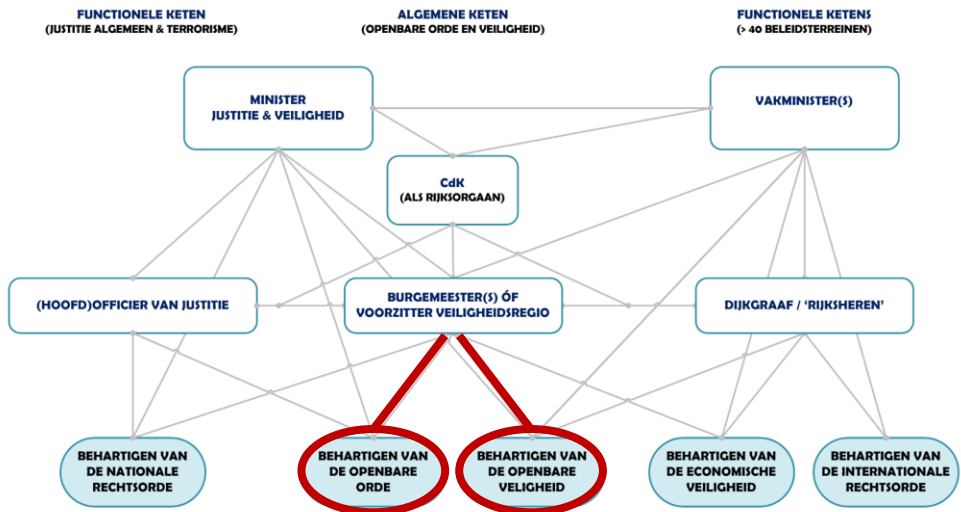

ICHURENDE KETENS (RIMBO-GILDE, 2020)
TEKENING: HERMAN VAN HUIJUM
BRON: BESTUURLIJKE NETWERKKAARTEN (FV)

LET OP: IN DEZE STERK VEREENVOUDIGDE WEERGEAVE VAN BESTUURLIJKE KETENS IS OPENBARE ORDE (ELEMENT VAN DE NATIONALE RECHTSORDE) WEERGEGEVEN NAAST DE VIER VITALE BELANGEN VAN DE SAMENLEVING.

De handhaving van de openbare orde is belegd bij het algemeen gezag. Dat laat onverlet dat de justitiële kolom onder decentraal gezag van de officier van justitie belast is met de functionele handhaving van de openbare orde.

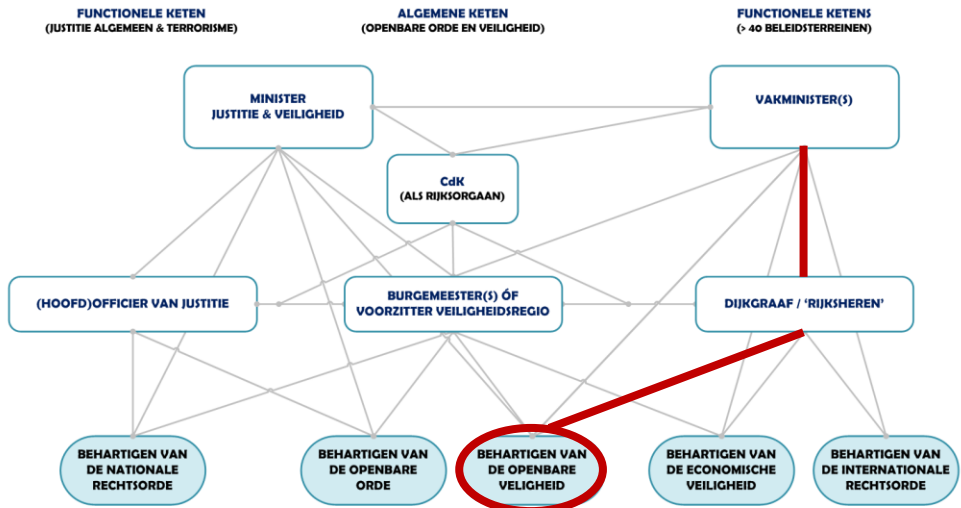

ICHURENDE KETENS (RIMBO-GILDE, 2020)
TEKENING: HERMAN VAN HUIJUM.
BRON: BESTUURLIJKE NETWERKKAARTEN (IPV)

LET OP: IN DEZE STERK VEREENVOUDIGDE WEERGEAVE VAN BESTUURLIJKE KETENS IS OPENBARE ORDE (ELEMENT VAN DE NATIONALE RECHTSORDE) WEERGEGEVEN NAAST DE VIER VITALE BELANGEN VAN DE SAMENLEVING.

Naast het behartigen van de openbare orde is de algemene keten belast met het behartigen van de algemene c.q. generieke openbare veiligheid en dus NIET met de sectorale of functionele behartiging van de openbare veiligheid.

ICHURENDE KETENS (RIMBO-GILDE, 2020)
TEKENING: HERMAN VAN HUIJUM.
BRON: BESTUURLIJKE NETWERKKAARTEN (IPV)

LET OP: IN DEZE STERK VEREENVOUDIGDE WEERGEAVE VAN BESTUURLIJKE KETENS IS OPENBARE ORDE (ELEMENT VAN DE NATIONALE RECHTSORDE) WEERGEGEVEN NAAST DE VIER VITALE BELANGEN VAN DE SAMENLEVING.

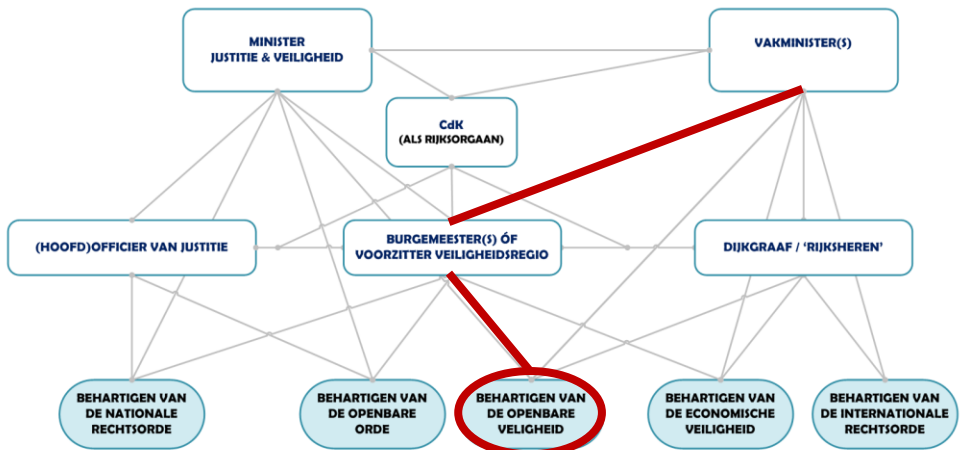
Voorbeelden van sectorale c.q. functionele handhaving van de openbare veiligheid zijn de behartiging van het milieu, behartiging van waterkwaliteit en - kwantiteit en de behartiging van de voedselvoorziening en de voedselveiligheid.

FUNCTIONELE KETEN
(JUSTITIE ALGEMEEN & TERRORISME)

ALGEMENE KETEN
(OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID)

FUNCTIONELE KETENS
(> 40 BELEIDSTERREINEN)

ICHURENDE KETENS (RIMBO-GILDE, 2020)
TEKENING: HERMAN VAN HUIJUM.
BRON: BESTUURLIJKE NETWERKKAARTEN (IPV)

LET OP: IN DEZE STERK VEREENVOUDIGDE WEERGAVE VAN BESTUURLIJKE KETENS IS OPENBARE ORDE (ELEMENT VAN DE NATIONALE RECHTSORDE) WEERGEGEVEN NAAST DE VIER VITALE BELANGEN VAN DE SAMENLEVING.

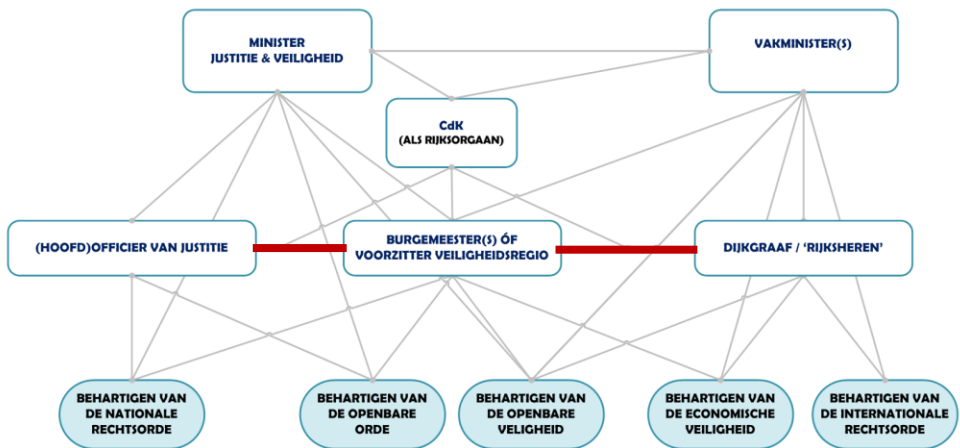
In sommige gevallen is het algemeen gezag onderdeel van functionele handhaving van openbare veiligheid. Denk aan de voorzitter veiligheidsregio die onder leiding staat van de minister van VWS bij de bestrijding van bepaalde infectieziekten.

FUNCTIONELE KETEN
(JUSTITIE ALGEMEEN & TERRORISME)

ALGEMENE KETEN
(OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID)

FUNCTIONELE KETENS
(> 40 BELEIDSTERREINEN)

ICHURENDE KETENS (RIMBO-GILDE, 2020)
TEKENING: HERMAN VAN HUIJUM.
BRON: BESTUURLIJKE NETWERKKAARTEN (IPV)

LET OP: IN DEZE STERK VEREENVOUDIGDE WEERGAVE VAN BESTUURLIJKE KETENS IS OPENBARE ORDE (ELEMENT VAN DE NATIONALE RECHTSORDE) WEERGEGEVEN NAAST DE VIER VITALE BELANGEN VAN DE SAMENLEVING.

De direct betrokken burgemeesters, officieren van justitie, dijkgraven en rijksheren stemmen waar nodig het behartigen van de openbare orde en openbare veiligheid met elkaar af, al dan niet binnen een daartoe in te richten (bestuurlijk) crisisteam.

Rijksheer?

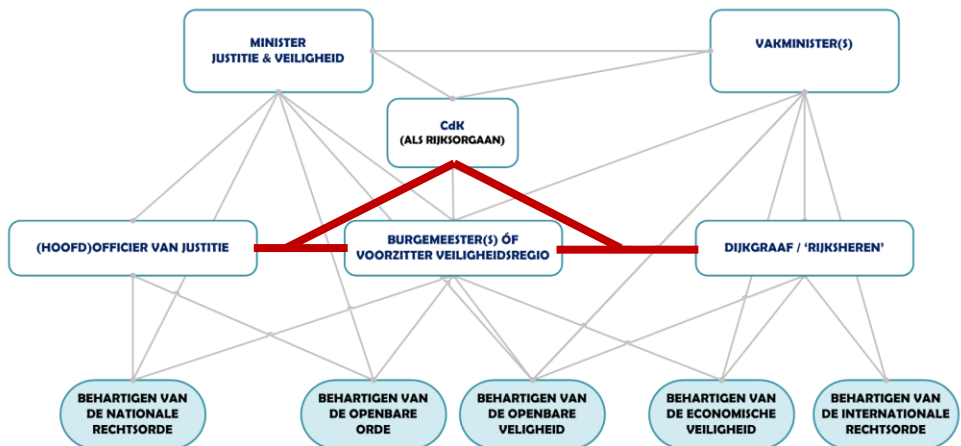
Een rijksheer is een daartoe door de minister gemachtigde persoon die op decentraal niveau, namens die minister, een bepaald beleidsterrein behartigt. Denk aan de HID Rijkswaterstaat, inspecteur ILT en havenmeester Amsterdam.

FUNCTIONELE KETEN
(JUSTITIE ALGEMEEN & TERRORISME)

ALGEMENE KETEN
(OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID)

FUNCTIONELE KETENS
(> 40 BELEIDSTERREINEN)

ICHURENDE KETENS (RIMBO-GILDE, 2020)
TEKENING: HERMAN VAN HUIJUM.
BRON: BESTUURLIJKE NETWERKKAARTEN (FV)

LET OP: IN DEZE STERK VEREENVOUDIGDE WEERGEAVE VAN BESTUURLIJKE KETENS IS OPENBARE ORDE (ELEMENT VAN DE NATIONALE RECHTSORDE) WEERGEGEVEN NAAST DE VIER VITALE BELANGEN VAN DE SAMENLEVING.

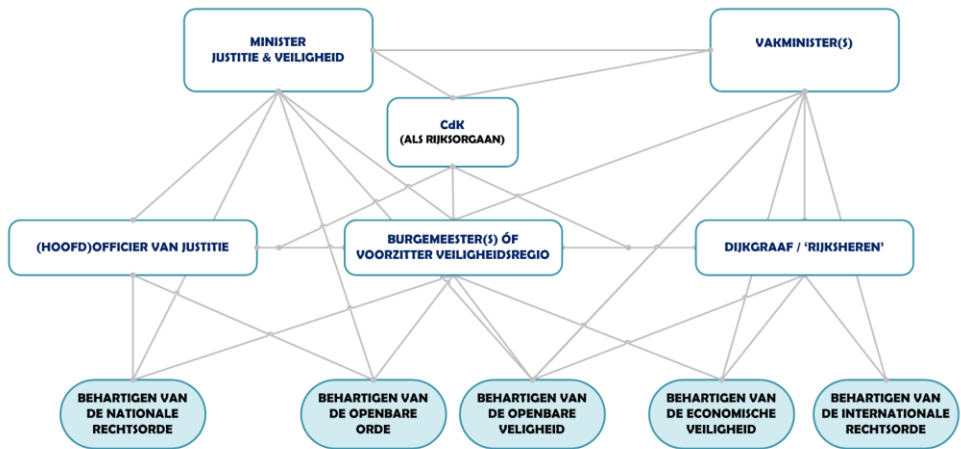
De Commissaris van de Koning (CdK) ziet op basis van diens ambtsinstructie als rijksorgaan toe op de samenwerking tussen decentrale gezagsdragers. De CdK kan daartoe aanwijzingen geven.

FUNCTIONELE KETEN
(JUSTITIE ALGEMEEN & TERRORISME)

ALGEMENE KETEN
(OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID)

FUNCTIONELE KETENS
(> 40 BELEIDSTERREINEN)

ICHURENDE KETENS (RIMBO-GILDE, 2020)
TEKENING: HERMAN VAN HUIJUM
BRON: BESTUURLIJKE NETWERKKAARTEN (IPV)

LET OP: IN DEZE STERK VEREENVOUDIGDE WEERGAVE VAN BESTUURLIJKE KETENS IS OPENBARE ORDE (ELEMENT VAN DE NATIONALE RECHTSORDE) WEERGEGEVEN NAAST DE VIER VITALE BELANGEN VAN DE SAMENLEVING.

Het behartigen van vitale belangen is - gelet op het legaliteitsbeginsel - gebaseerd op het recht. Soms is bestaande wetgeving niet toereikend en kan sprake zijn van een buitengewone omstandigheid die een feitelijk en een juridisch element kent.

Het feitelijk element van de buitengewone omstandigheid

Het feitelijk element verwijst naar: de (direct dreigende) aantasting van een of meer vitale belangen van de samenleving.

Het juridische element van de buitengewone omstandigheid

Het juridisch element verwijst naar: de toereikendheid van gewone bevoegdheden c.q. gewone wetgeving bij het behartigen van vitale belangen van de samenleving.

Buitengewone omstandigheid is bestuurlijke kwalificatie

Het (bestuurlijk) besluit om een gebeurtenis als een buitengewone omstandigheid te kwalificeren, vindt plaats met het oogmerk om buitengewone bevoegdheden in te zetten bij het behartigen van vitale belangen van de samenleving.

Buitengewone bevoegdheid = Noodbevoegdheid

Een ander woord voor de buitengewone bevoegdheid is de noodbevoegdheid. Het toepassen daarvan wordt onder meer begrensd door het evenredigheidsbeginsel dat bestaat uit de elementen proportionaliteit en subsidiariteit.

Proportionaliteit

Proportionaliteit heeft in abstractie betrekking op het feitelijk element van de buitengewone omstandigheid: de toepassing van de buitengewone bevoegdheid moet in verhouding staan tot de (dreigende) aantasting van het vitale belang.

Subsidiariteit

Subsidiariteit heeft in abstractie betrekking op het juridisch element van de buitengewone omstandigheid: van de beschikbare bevoegdheden moet de minst ingrijpende worden toegepast bij het behartigen van het vitale belang.

Incident Crisis Ramp

Tegen de achtergrond van het begrip buitengewone omstandigheid kunnen drie typen gebeurtenissen onderscheiden worden, namelijk: het incident, de crisis en de ramp.

Incident

Een incident is de gebeurtenis waarbij een of meer vitale belangen van de samenleving worden bedreigd of aangetast en waarbij gewone bevoegdheden en wetgeving toereikend zijn bij het behartigen van die belangen.

Crisis

Een crisis is een incident waarbij reguliere bevoegdheden of wetgeving niet toereikend zijn bij het behartigen van vitale belangen van de samenleving.

Ramp

Een ramp is de crisis die betrekking heeft op het vitaal belang openbare veiligheid.

Ramp = Crisis
Crisis ≠ Ramp

Omdat een ramp een crisis is op het terrein van de openbare veiligheid, is een ramp altijd een crisis, maar een crisis is niet altijd een ramp, zolang er geen sprake is van de aantasting van de openbare veiligheid in buitengewone omstandigheden.

Nadenkertje!!!!

Spreken we van een crisis of een ramp als de openbare orde wordt aangetast EN gewone bevoegdheden c.q. wetgeving niet toereikend zijn bij het behartigen van de openbare orde????

Een crisis, omdat openbare orde element is van de nationale rechtsorde.
Een ramp heeft betrekking op de openbare veiligheid.

Andere crisisdefinities

Ik ben me ervan bewust dat er ook andere werkdefinities van het begrip crisis zijn, zoals die vanuit een sociaal-wetenschappelijk, politiek en normerend (NEN) perspectief. Zo definieert Rosenthal een crisis als.....

Rosenthal

....“Een ernstige bedreiging van de basisstructuren of van de fundamentele waarden en normen van een sociaal systeem, welke bij een geringe beslistijd en een hoge mate van onzekerheid noopt tot het nemen van kritieke beslissingen.”

NEN

...“Nooit eerder voorgekomen of uitzonderlijke gebeurtenis of situatie die een organisatie bedreigt en een strategische, adaptieve en tijdige respons vereist om de levensvatbaarheid en integriteit van de organisatie in stand te houden”.

Een 3^e element...

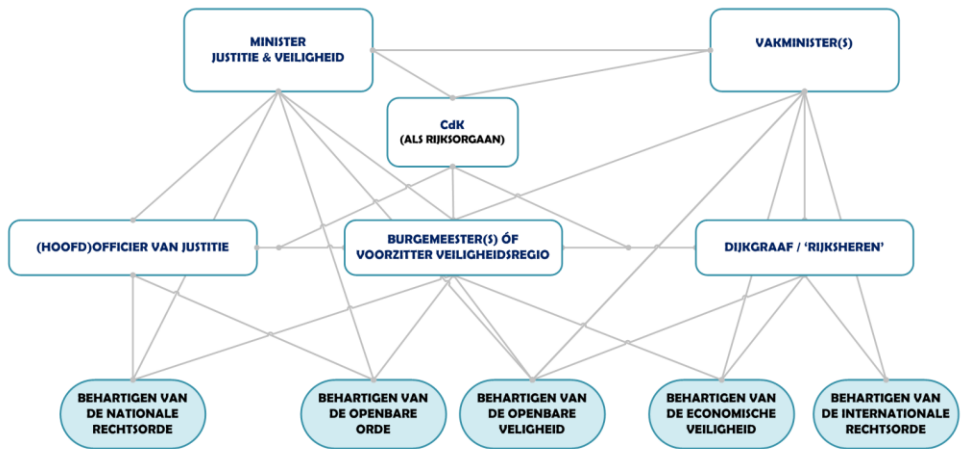
Naast het feitelijk en juridisch element is sprake van een organisatorisch element binnen crisisdefinities: de toereikendheid van normale besluitvormingsstructuren.

FUNCTIONELE KETEN
(JUSTITIE ALGEMEEN & TERRORISME)

ALGEMENE KETEN
(OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID)

FUNCTIONELE KETENS
(> 40 BELEIDSTERREINEN)

ICHURENDE KETENS (RIMBO-GILDE, 2020)
TEKENING: HERMAN VAN HIJUM.
BRON: BESTUURLIJKE NETWERKKAARTEN (IPV)

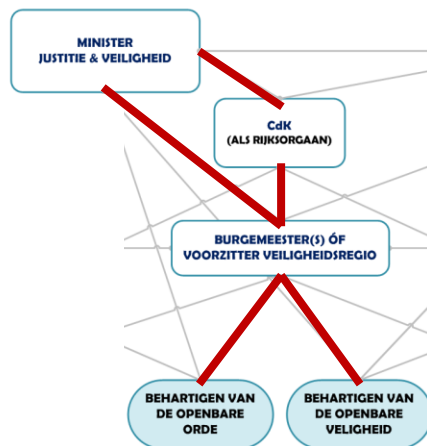
LET OP: IN DEZE STERK VEREENVOUDIGDE WEERGEAVE VAN BESTUURLIJKE KETENS IS OPENBARE ORDE (ELEMENT VAN DE NATIONALE RECHTSORDE) WEERGEGEVEN NAAST DE VIER VITALE BELANGEN VAN DE SAMENLEVING.

We keren weer terug naar het sterk versimpelde plaatje van schurende ketens en het juridisch perspectief. Binnen die ketens is sprake van diverse bevoegdheden en plichten bij het behartigen van vitale belangen van de samenleving.

ALGEMENE KETEN
(OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID)

ICHURENDE KETENS (RIMBO-GILDE, 2020)
TEKENING: HERMAN VAN HIJUM.
BRON: BESTUURLIJKE NETWERKKAARTEN (IPV)

LET OP: IN DEZE STERK VEREENVOUDIGDE WEERGEAVE VAN BESTUURLIJKE KETENS IS OPENBARE ORDE (ELEMENT VAN DE NATIONALE RECHTSORDE) WEERGEGEVEN NAAST DE VIER VITALE BELANGEN VAN DE SAMENLEVING.

Het voert te ver om al die bevoegdheden en plichten in dit college uit te werken. Ik beperk mij dan ook tot de opbouw van responsbevoegdheden binnen de algemene keten.

Gezag burgemeester over de Politie & Brandweer

Het (gewone) gezag over brandweer is gebaseerd op art. 4 Wet veiligheidsregio'.
Het (gewone) gezag over de politie (voor wat betreft ordehandhaving en (nood) hulpverlening) is gebaseerd op art. 11 van de Politiewet 2012

Nood- & Opperbevel

Het op artikel 5 van de Wet veiligheidsregio's gebaseerde opperbevel van de burgemeester is een nadere invulling van de noodbevvelsbevoegdheid op basis van artikel 175 Gemeentewet.

Opperbevel

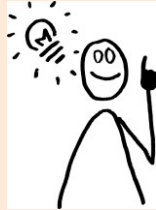
Via het opperbevel wordt de normale verhouding tussen de burgemeester en bij de rampenbestrijding betrokken 'diensten en organisaties van verschillende disciplines' doorbroken. Het is dan ook een buitengewone c.q. noodbevoegdheid.

Nadenkertje!!!!

Richt het opperbevel zich op de bij de rampenbestrijding betrokken brandweer en op de politie voor wat betreft haar kerntaken ordehandhaving en hulpverlening?

Nee. De burgemeester of voorzitter van de veiligheidsregio heeft het opperbevel immers niet nodig om gezag te verkrijgen over de brandweer en de politie voor wat betreft ordehandhaving en hulpverlening. Zie stap 1!

Het opperbevel is in de kern een operationele bevoegdheid: het geven van bevelen aan degenen die bij de bestrijding betrokken zijn. Mandatering of delegatie van deze bevoegdheid aan een operationeel leider is niet mogelijk.

Operationele Leiding

Het voorzien in operationele leiding is een noodbevoegdheid waarmee een laag tussen burgemeester en hoofden van 'operationele diensten en organisaties van verschillende disciplines' wordt ingesteld die er normaal niet is.

Operationele Leiding

Het instellen van operationele leiding ('GRIP-2') is een noodbevoegdheid. De operationele leiding wordt uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van de burgemeester en binnen door die burgemeester te stellen grenzen.

Operationele Leiding

De aangewezen operationeel leider is dus niet zelfstandig bevoegd, maar geeft eigenlijk als een chef operatiën uitvoering aan de bevelen van de burgemeester, zonder de tussenkomst van andere operationeel leidinggevenden dus!!!

De DPG als Operationeel leider

Een bijzondere vorm van operationele leiding is die door de Directeur Publieke Gezondheid op het terrein van de geneeskundige hulpverlening bij een crisis of ramp. De DPG valt hiërarchisch onder de regionaal operationeel leider.

De DPG als Operationeel leider

De DPG kan de operationele leiding over de geneeskundige hulpverlening niet delegeren, omdat een daartoe strekkend wettelijk voorschrift ontbreekt. Ook mandateren kan niet, omdat de aard van deze bevoegdheid zich daartegen verzet.

De DPG als Operationeel leider

Als de DPG kiest voor deelname aan het GBT of RBT, is sprake van diens afwezigheid binnen het ROT. In dat geval neemt een plaatsvervanger de operationele leiding over de geneeskundige hulpverlening over.

En ...

Naast de hiervoor beschreven bevoegdheden en plichten kunnen nog andere worden onderscheiden, zoals bestuurlijke ophouding, cameratoezicht en sluiten woning. Het in dit college gegeven overzicht is dus niet limitatief.

En ...

Op basis van diens noodbevoegdheden kan de burgemeester in het belang van de openbare orde en algemene openbare veiligheid in laatste instantie ook de nodige bevelen geven aan gezagsdragers binnen functionele ketens.

Voorzitter Veiligheidsregio

Via het bijeenroepen van een regionaal beleidsteam (RBT c.q. 'GRIP-4') neemt de voorzitter van de veiligheidsregio bepaalde (nood)bevoegdheden en plichten van de direct bij een crisis/ramp betrokken burgemeester of burgemeesters over.

Voorzitter Veiligheidsregio

Die overgang van bevoegdheden bij een ramp of crisis is gebaseerd op het oordeel van de voorzitter over de noodzakelijk geachte aanpak in het getroffen gebied, ongeacht of dat gebied wordt doorsneden door gemeentegrenzen.

Voorzitter Veiligheidsregio

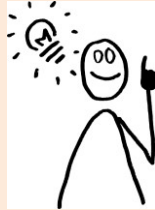
Bij overname van gezag consulteert de voorzitter het bijeengeroepen RBT en geeft de nodige bevelen aan een daartoe aangewezen regionaal operationeel leider die leiding geeft aan een regionaal operationeel team.

Nadenkertje!!!!

Een infectieziekte uit groep A kan worden beschouwd als een ramp van meer dan plaatselijke betekenis. Is het bijeenroepen van een RBT aan de orde bij de bestrijding van een A-infectieziekte?

Nee! Er is immers geen sprake van overname van gezag van burgemeesters in het getroffen gebied op het terrein van de infectieziektebestrijding. De voorzitter is al bij uitsluiting belast met die bestrijding onder leiding van de minister van VWS.

Commissaris van de Koning (toezicht op samenwerking)

De Commissaris van de Koning ziet toe op de samenwerking binnen een regionaal beleidsteam en kan daartoe op basis van zijn ambtsinstructie aanwijzingen geven.

Voorzitter Veiligheidsregio en Operationeel Leider

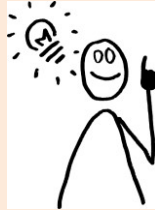
De burgemeester KAN voorzien in operationele leiding. De voorzitter MOET daarin voorzien. Naast een Regionaal Beleidsteam (RBT) is dus ook sprake van een Regionaal Operationeel Team (ROT) en waar nodig een of meerdere CoPI's.

Nadenkertje!!!!

Hoe zit dit dan bij een ramp of crisis die door de voorzitter van de veiligheidsregio NIET wordt gekwalificeerd als 'van meer dan plaatselijke betekenis', maar die wel gemeentegrenzen overschrijdt?

In dat geval kunnen de direct betrokken burgemeesters samenwerken bij het behartigen van de openbare orde en algemene openbare veiligheid binnen het getroffen gebied. Dit kan overigens ook als regiogrenzen worden overschreden!

De burgemeesters kunnen in dat geval ook gezamenlijk een regionaal operationeel leider aanwijzen die in het getroffen gebied uitvoering geeft aan de bevelen van de burgemeesters.

Commissaris van de Koning

De Commissaris van de Koning kan beleidsaanwijzingen geven aan de voorzitter van de veiligheidsregio bij een crisis/ramp van 'meer dan regionale betekenis'

Commissaris van de Koning

Deze aanwijzingsregeling is eigenlijk nog niet af, want die beleidsaanwijzing door de CdK bij een ramp/crisis van plaatselijke betekenis aan een *burgemeester* vereist een nodeloze procedure, namelijk het slaan van een Koninklijk Besluit (KB).

Commissaris van de Koning

De CdK kan in een concreet geval (na een daartoe geslagen Koninklijk Besluit (KB) en al dan niet in opdracht van de Minister van J&V), aan de burgemeesters in de provincie de nodige aanwijzingen geven inzake de rampenbestrijding.

Minister van J & V

De minister van J&V kan na een daartoe geslagen KB de bevoegdheden van de burgemeesters en CdK overnemen, dan wel een andere autoriteit met die bevoegdheden en plichten van de burgemeesters en CdK belasten.

Noodtoestand

Binnen het staatsnoodrecht is sprake van geschreven noodrecht die separaat (al dan niet via een KB) in werking treedt, of door het via een KB afkondigen van de beperkte of algemene noodtoestand.

Noodtoestand

De beperkte of algemene noodtoestand maakt het mogelijk om uit een aan die noodtoestand gekoppelde groep noodbepalingen te putten bij het behartigen van vitale belangen van de samenleving.

Ongeschreven noodrecht

Ongeschreven noodrecht is van toepassing in situaties die vooraf niet door de wetgever zijn voorzien bij het behartigen van vitale belangen van de samenleving, of de procedure voor inwerkingstelling van geschreven noodrecht duurt te lang.

De hier gegeven opsomming van responsbevoegdheden van de burgemeesters, voorzitters veiligheidsregio, commissaris van de Koning en minister van justitie & veiligheid is niet limitatief. Zie daartoe de bevoegdheidschema's van ketens (IFV).

Tot zover

In dit E-college heb ik een korte schets gegeven van de bestuurlijke netwerkkaarten en algemene (nood)bevoegdheden tegen de achtergrond van de veiligheidsmatrix.

Ik hoop op deze wijze bij te dragen aan een gedeeld referentiekader voor het verder versterken van collectief leren. Vrij naar Weggeman: *een situatie waarin meerdere tot eenzelfde collectief behorende personen, in eenzelfde periode individueel of in interactie bezig zijn kennis te ontwikkelen en te delen over veiligheidsmanagement in het algemeen en crisismanagement in het bijzonder.*

Meer weten? (bronnen E-college)

- Meer weten over de Systeemleer?
 - Zie www.123management.nl.
- Meer weten over Vitale belangen?
 - Zie het *Systeem van crisisbeheersing*, Brainich (Boom Juridische uitgevers, 2004)
 - Zie *Openbare Orde en Veiligheid - Tekst & Commentaar*, Muller cs (Wolters Kluwer, 2019)
- Meer weten over de Veiligheidsketen?
 - Zie *Proactie bestaat niet - Lang leve de proactieven*, Duin, van (Jaarboek NIBRA, 1999)
 - Zie het *National Preparedness Goal*, Homeland Security
- Meer weten over (de bevoegdheden van) het bestuurlijk netwerk?
 - Zie *Bestuurlijke netwerkkaarten en bevoegdheidschema's* (IFV)
- Meer weten over (collectief) leren?
 - Zie *Kennismanagement: de praktijk*, Weggeman (7^e druk, Scriptum, 2010)
- En gratis te downloaden via www.rimbo-gilde.nl:
 - *Het stelsel van crisisbeheersing - incidentmanagement in (buiten)gewone omstandigheden*, van Hijum en Johannink (versie II, 2019)

Overige E-colleges

- Dit E-college is het derde deel van een reeks.
- De overige (te ontwikkelen) colleges zijn:
 - Eerste deel: E-college “*Context & Functie van crisismanagement*”;
 - Tweede deel: E-college “*Constructie van crisismanagement (GRIP-2.0)*”;
 - Vierde deel: E-college “*RIMBO met GOGME (scenarioplanning)*”.
- Elk E-college is gratis te downloaden via www.rimbo-gilde.nl.

Colofon & Review

COLOFON

- Kennis moet je delen, niet bezitten!
- Wel stel ik, bij gebruik van de in dit E-college gedeelde kennis, prijs op bronvermelding: “*E-college bestuurlijk netwerk crisisbeheersing*”, Herman van Hijum (Rimbo-Gilde, 2020).
- De auteur heeft de grootst mogelijke zorg besteed aan de inhoud van dit E-college. Mocht je van mening zijn dat in dit college feitelijke onjuistheden zijn opgenomen, dan verzoek ik hiervan melding te doen via info@rimbo-gilde.nl.
- Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend, en de auteur noch het Rimbo-Gilde aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid die zou kunnen voortvloeien uit de inhoud van dit college.

REVIEW

- Dit E-college is beoordeeld door Roy Johannink en andere leden van het Rimbo-Gilde.